

برنامه‌های پیشنهادی

جناب آقای مهندس شافعی
وزیر محترم تعاون

به مجلس شورای اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

تعاونوا على البر والتقوى ولاتعاونوا على الاثم والعدوان
واتقو الله ان الله شديد العقاب

مقدمه:

ایران در تاریخ ۱۳۷۰/۶/۱۳ این را به منظور تحقق اهداف مقرر در

قانون اساسی به تصویب مجلس محترم مجلس شورای اسلامی رسید.

در اجرای ماده ۱۵ این قانون، وزارت تعاون به منظور اعمال نظارت

دولت و حمایت و پشتیبانی از بخش تعاونی تشکیل گردید.

اهداف بخش تعاونی براساس ماده ۱ قانون بخش تعاونی عبارت

است از:

۱- ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن

به اشتغال کامل.

۲- قراردادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر به کارند ولی وسائل

کار ندارند.

به موجب اصل چهل و چهارم قانون اساسی نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش تعاونی شامل شرکتها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر طبق ضوابط اسلامی تشکیل می‌شود.

آنچه مسلم است تا قبل از تشکیل وزارت تعاون، بخش تعاونی آنطور که مورد نظر قانون اساسی بوده است بصورت فعلی و مؤثر در صحفه‌های اقتصادی و اجتماعی کشور حضور نداشته است.

برای رفع این نقصه، قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی

دراین گروه ۲۷۸۹ شرکت تعاونی با ۵۳۷۸۲ عضو شامل ۵۱۵۰ عضو ایثارگر و ۱۳۵۶۴۳۸۱ هزار ریال سرمایه به ثبت رسیده، با ۲۰۷۰۷ نفر شاغل فعالیت می‌نمایند.

- تعاوینهای کشاورزی: با ۱۲۲۹ شرکت با عضویت ۲۱۵۴۲ نفر (شامل ۳۰۲۳ عضو ایثارگر) و ۳۵۱۶۹۸۲ هزار ریال سرمایه، ۳۴۵۵۴ هکتار زمین در اختیار دارند و در گردشگاهی زراعت، دامپروری، دامداری، پرورش کرم ابریشم، پرورش ماهی، مرغداری، جنگلداری، زنبورداری، باغداری، صیادی و شیلات فعالیت می‌نمایند.

- تعاوینهای صنعتی: تعداد ۷۷۱ شرکت تعاونی در رشته‌های مختلف فعالیت می‌کنند و دارای ۲۳۲۹۶ عضو می‌باشند که ۱۱۷۲ عضو ایثارگر را نیز شامل می‌شوند سرمایه این تعاوینها بالغ بر ۷ میلیارد ریال است.

- تعاوینهای معدنی فعال: مشتمل بر ۴۰۹ شرکت تعاونی با عضویت ۱۱۵۴ نفر می‌باشد که ۸۶۱ نفر آنان را ایثارگران تشکیل می‌دهند سرمایه این تعاوینها بالغ بر ۲/۳ میلیارد ریال می‌باشد و استخراج ۱۷/۶ درصد از معادن کشور را در اختیار دارند.

- تعاوینهای عمرانی: شامل ۳۸۰ شرکت تعاونی پیمانکاری و مشاوره‌ای می‌باشد که ۲۷۹۰ نفر در آنها عضویت دارند و سرمایه‌ای معادل ۷۰۰ هزار ریال در اختیار دارند این تعاوینها خدمات ارزنده‌ای را در عمران و ساخت و ساز کشور به عنوان عهده دارند.

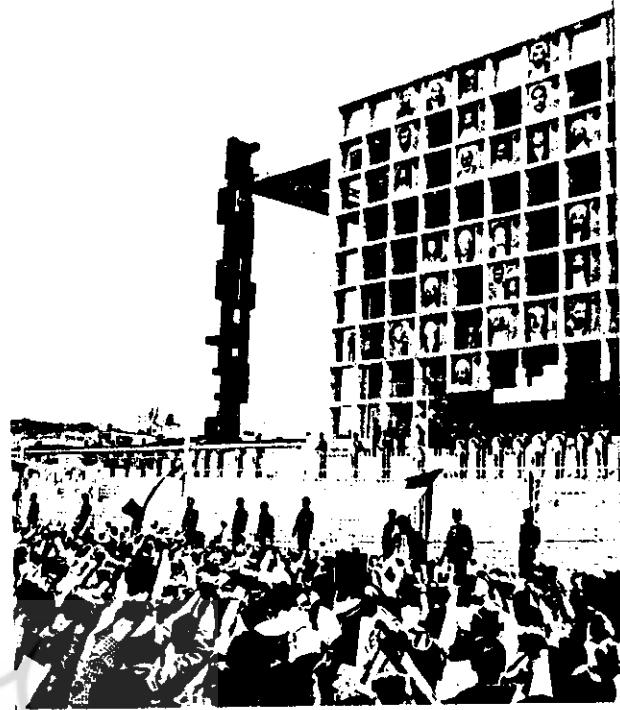
ب - تعاوینهای خدماتی:

تعاونیهای خدماتی مشتمل بر ۲۶۸ شرکت می‌باشند و ۶۲۸۸ عضو دارند که ۶۰۵ نفر آنان را ایثارگران تشکیل می‌دهند. سرمایه این تعاوینها بالغ بر ۱/۳ میلیارد ریال می‌باشد و در زمینه آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای، مراکز تفریحی، درمانی، هنری، ورزشی و سایر خدمات فعالیت می‌نمایند.

ب - تعاوینهای توزیعی:

(تأمین کننده نیاز مصرف کنندگان، تأمین کننده نیاز تولید کنندگان، مسکن، اعتبار، حمل و نقل) در این گروه ۱۱۹۴۳ شرکت تعاونی با ۶۹۷۳۴۲۱ عضو شامل ۱۰۶۱۹۶ عضو ایثارگر و ۶۲۹۵۶۶۰ هزار ریال سرمایه به ثبت رسیده و ۲۵۴۸۲ نفر شاغل فعالیت می‌نمایند.

تعاونیهای تأمین کننده نیاز مصرف کنندگان که تعاوینهای مصرف کارگری - محلی - مصرف آزاد - مرزنشینان و صنوف توزیعی را در

۳ - پیشگیری از تمثیل و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی.

۴ - جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت.

۵ - قرارگرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری از حاصل کار خود.

- پیشگیری از انحصار، اختکار و تورم و اضرار به غیر.

۷ - توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم. براساس نتایج مقدماتی ارقام گزارش شده در طرح سرشماری تعاوینها تا پایان سال ۱۳۷۱ از مجموع ۲۵۴۴۵ شرکت تعاونی به ثبت رسیده در سطح کشور.

الف - ۱۵۱۰ شرکت تعاونی در وضعیت فعال.

ب - ۱۹۲۴ شرکت تعاونی در وضعیت در دست اجراء.

ج - ۱۱۳ شرکت تعاونی در وضعیت به فروش رسیده.

د - ۳۴ شرکت تعاونی در وضعیت ادغام شده.

ه - ۷۴۴۵ شرکت تعاونی در وضعیت غیرفعال قرار دارند.

۱۵۱۰۱ شرکت تعاونی فعال سراسر کشور با ۷۱۵۱۳۶۳ عضو (شامل ۱۱۵۰۸۴ نفر عضو ایثارگر) و ۲۵۱۰۱۹۲۱۶ هزار ریال سرمایه و ۲۰۳۰۰ نفر شاغل به کار، در قالب گروههای ذیل طبقه‌بندی می‌گردند:

الف - تعاوینهای تولیدی:

(کشاورزی، صنعتی، عمرانی، معدنی)

بر می‌گیرند از ۶۲۶۲ شرکت تعاونی با عضویت ۵۴۱۶۸۴۳ عضو تشکیل شده‌اند که ۸۰۷۸۳ نفر آنان ایثارگر می‌باشند سرمایه این تعاونیها بالغ بر ۱۲۷ میلیارد ریال است و رسالت توزیع عادلانه کالا را طی سالهای متعددی به عهده داشته‌اند و خدمات ارزشمندی را به جامعه و انقلاب نموده‌اند.

تعاونیهای تأمین کننده نیاز تولید کنندگان در امر تهیه و تأمین مواد اولیه، وسایل تولید، ابزار و ماشین آلات و دیگر نیازمندیهای اعضاء که تولیدکننده انواع محصولات و تولیدات می‌باشند، فعالیت دارند و تعداد این شرکتها بالغ بر ۱۰۱۲ شرکت تعاونی است و ۳۱۷۵۰۸ نفر عضو دارند که ۷۳۷۷ نفر آنان را ایثارگران تشکیل می‌دهند.

سرمایه این تعاونیها بالغ بر ۶۱ میلیارد ریال است و حجم قابل ملاحظه‌ای از کالاهای مورد نیاز صنوف تولیدی را تأمین می‌نمایند.

تعاونهای مسکن از تعاونیهای کارمندی، کارگری و آزاد تشکیل شده‌اند و تعداد تعاونیهای فعال آن ۴۱۴۲ شرکت با ۱۱۳۰ هزار نفر عضو به ساخت و احداث مسکن برای اعضاء مشغول می‌باشند. سرمایه این تعاونیها بالغ بر ۲۷ میلیارد ریال است.

تعداد ۲۶۹ شرکت تعاونی اعتبار در کشور دارای ۱۲۷۵۱۱ نفر عضو و سرمایه‌ای معادل ۱۳/۵ میلیارد ریال می‌باشند و بسیاری از مشکلات مالی اعضاء خود را با اعطای وام بر طرف می‌نمایند.

تعاونیهای حمل و نقل در کشور بالغ بر ۲۵۹ شرکت می‌باشند که با عضویت یکصد هزار نفر و سرمایه‌ای بالغ بر ۷/۴ میلیارد ریال بخش عمده‌ای از حمل و نقل مسافر و بار کشور را بر عهده دارند. این تعاونیها ۵۵ درصد از مسافرین شهری ۸۵ درصد از مسافرین جاده‌ای و ۴۸/۵ از حمل بار جاده‌ای را در کشور انجام می‌دهند.

از آغاز تشکیل وزارت تعاون تاکنون بطور مستمر کوشش‌هایی در زمینه افزایش فعالیت و پویایی و تبلور شکوفایی اقتصاد تعاونیها با اعمال نظارت، راهنمایی، حمایت و آموزش صورت گرفته است. و به جمع فوق، تعداد اعضاء و سرمایه‌ای تعاونیها در دست اجرا و تعاونیهای غیرفعالی که فعال شده و یا خواهند شد نیز باید افزوده گردد.

عملکرد وزارت تعاون از بد و تأسیس تاکنون:

از تاریخ ۱۰/۱۰/۱۳۷۰ و تعیین اینجانب بعنوان اولین وزیر تعاون دولت جمهوری اسلامی ایران تا حال به منظور توسعه و گسترش فعالیت تعاونیها و حضور در صحنه اقتصادی به عنوان دومین بخش از سه بخش نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، وزارت تعاون در چارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود کوشش‌هایی به عمل آورده است که اهم آنها فهرست وار به قرار زیر می‌باشد:

۱- سازماندهی و تجهیز وزارت تعاون:

پس از تعیین وزیر، تشکیلات موقت وزارت تعاون در اواخر سال ۱۳۷۰ به تصویب رسید و سازماندهی جدید کارکنان در چارچوب امکانات و تجهیزات اندک و ناچیز سازمانهای منحله قبلی آغاز گردید و در این راستا اقدامات زیر به عمل آمد:

- ایجاد تمرکز تشکیلاتی در برنامه‌ریزی، سیاستگذاری، هدایت و حمایت بخش تعاونی.
- انتصاب معاونین، مدیران کل در کلیه سطوح سازمانی.
- بررسی وضعیت پرسنلی همکاران شاغل در سازمانهای منحله و منصوب نمودن در تشکیلات جدید.
- تلاش در جهت جذب نیروی متخصص از سایر سازمانها و ارگانهای دولتی به منظور ارتقاء کیفی نیروهای کارشناسی موردنیاز.
- آماده سازی فضای کاری در مجموعه ساختمانهای پراکنده وزارت تعاون در تهران و استانها و آماده سازی محل استقرار جدید وزارت تعاون.
- تعقیب مراحل کار تشکیلات جدید پیشنهادی وزارت تعاون به سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

۲- سازماندهی بخش تعاونی:

- تهیه و تنظیم پیش‌نویس آینده اجرایی قانون بخش تعاونی و پیگیری تا تصویب آن در هیئت وزیران.
- تهیه و ابلاغ اساسنامه‌های نمونه برای تعاونیها.
- تهیه دستورالعمل‌های مربوط به انجمان نظارت بر انتخابات تعاونیها.
- انتقال سازمانهای مرتبط با بخش و پیگیری انتقال سایر سازمانهای باقیمانده از جمله سازمان تعاون فعالیتهای اقتصادی و اعتباری بخش.
- بازسازی تشکیلات صندوق تعاون جهت فعالیتهای اقتصادی و اعتباری بخش.

- سازماندهی بخش تعاونی جهت توسعه صادرات غیر نفتی کشور.
- سازماندهی عرضه مستقیم تولیدات و کالاهای تعاونی درجهت بهبود توزیع کالا در کشور و کالا رسانی مطلوبتر به اشاره جامعه علی‌الخصوص قشرهای آسیب پذیر.

۳- توسعه فعالیت و نقش تعاونیها در اقتصاد کشور:

- الف - اقدام در جهت تهیه برنامه جامع پنج ساله بخش تعاونی:
- هدف این اقدام تشخیص و تعیین جایگاه و قلمرو فعالیت بخش تعاونی در نظام اقتصادی کشور می‌باشد، به نحوی که اجرای آن موجب رشد و توسعه اقتصادی و گسترش عدالت اجتماعی گردد و نیز این نهادهای مردمی سهم قانونی و حقیقی خود را در تولید، توزیع، خدمات، اعتبار و نهایتاً در اقتصاد کشور به دست آورند. فعالیتهایی که در این زمینه صورت پذیرفته عبارتند از:
- تهیه و تنظیم و ابلاغ مراحل کار نظام برنامه ریزی بخش تعاونی.
  - تشکیل شوراهای بخشی و کمیته‌های ذی‌ربط در نظام برنامه ریزی بخش تعاونی وزارت تعاون و بررسی برنامه‌های تدوین یافته و تلفیق آن.

و - اقدامات وزارت تعاون به منظور بهبود و کارآیی فعالیت‌های بخش تعاون:

کوشش جهت فعال نمودن تعاوینهای غیر فعال: همانگونه که پیش از این اشاره شده بود، از میان ۲۵۵۰۰ شرکت تعاونی موجود تا پایان سال ۱۳۷۱ تعداد ۷۴۴۵ شرکت تعاونی در موقع تشکیل وزارت تعاون غیر فعال بوده است. طی یک بررسی علل اصلی، مطالعه و در جهت آنها اقدامات لازم در جریان می‌باشد. لیکن اجمالاً می‌توان گفت که دلایل توقف فعالیت این تعاوینها براساس نوع فعالیت عمدتاً بدین قرار بوده است:

کمبود اعتبار ریالی و ارزی در تعاوینهای تولیدی، عدم تخصیص زمین و تسهیلات بانکی در تعاوینهای مسکن، نبودن فعالیتهای پیمانکاری برای تعاوینهای عمرانی در زمان جنگ، کمبود سرمایه و عدم تخصیص کالا به تعاوینهای مصرف.

برای راهاندازی و فعال نمودن حدود ۴۰۰ واحد تولیدی اقداماتی انجام شده است که تاکنون تعدادی از آنان مجدداً فعال گردیده‌اند.

اقدامات آموزشی:

جمعاً ۶۳۵ دوره به منظور افزایش توان تخصصی و آگاهی ۱۱۳۲۹ نفر از مدیران و مسئولان حسابداری، اثباتداری، بازرسان و اعضاء شرکتهای تعاونی و هیأت مؤسس، برگزار گردیده است. همچنین بر فعالیتهای شرکتهای تعاونی در چارچوب قانون و مقررات مربوط مستمرآ نظارت شده است.

اهداف کلی بخش تعاونی در برنامه دوم از سوی این وزارت بدین قرار پیشنهاد شده است که در صورت تصویب به مورد اجراء در خواهد آمد:

الف - توسعه فرهنگ تعاون جهت تغییر افکار عمومی و آگاهی عامه مردم به منظور تحکیم مشارکت و تعاون عمومی و گسترش احکام و اخلاق اسلامی در مبادلات اقتصادی و روابط اجتماعی.

ب - توسعه بخش تعاونی در جهت تأمین قسط اسلامی و عدالت اجتماعی و پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص.

ج - افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد ملی و اصلاح ساختار آن و کمک در جهت رشد و توسعه اقتصادی کشور به نحویکه با عنایت به اصل ۴۴ قانون اساسی جایگاه مناسبی بین فعالیت سه بخش (دولتی، تعاوینی، خصوصی) بوجود آید شامل:

- ۱ - افزایش سهم در تولید ناخالص داخلی
- ۲ - افزایش سهم در سرمایه گذاری‌ها
- ۳ - افزایش سهم در میزان اشتغال مولد

۴ - افزایش سهم در بازرگانی خارجی (صادرات - واردات)

د - توسعه فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی بخش تعاونی در جهت جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت.

- شرکت در جلسات برنامه ریزی برنامه پنج ساله دوم که وزارت تعاون در آنها عضویت دارد به منظور ارائه نقطه نظرات این بخش و تعیین وضعیت آن (شوراهای صنعت و معدن و بازرگانی، آب و کشاورزی، مسکن، حمل و نقل و ارتباطات، کمیته خصوصی سازی و رقبات).

ب - اجرای طرح جامع سرمایه‌سازی از شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی و تهیه آمارهای مورد نیاز برنامه‌ریزی:

به منظور شناخت و آگاهی صحیح از وضعیت بخش تعاونی در کشور ضمن همکاری با مراجع آماری کشور اقدام به تهیه پرسشنامه‌های آماری در برگیرنده انواع اطلاعات مورد نیاز گردید. پرسشنامه‌ها در سال ۷۱ تکمیل و نتایج آن در سال ۷۲ منتشر می‌گردد.

ج - تأسیس تعاوینهای جدید:

در طی سال ۱۳۷۱ جمعاً تعداد ۱۱۰۰ شرکت تعاونی در رشته‌های مختلف با عضویت ۱۰۷۸۵۶ نفر و سرمایه اولیه ۵۵۳۶۰ میلیون ریال تأسیس گردیده است.

د - اقدامات وزارت تعاون در اجرای بند ۲ اصل ۴۳ قانون اساسی:

تأسیس وزارت تعاون در اوایل سال ۱۳۷۰ و پیگیری آن به منظور افزایش منابع مالی بخش تعاونی، موجب رشد چشمگیر اعتبارات تصویبی بخش تعاونی از محل نبصره ۳ قانون بودجه در سال ۱۳۷۱ گردید به نحوی که از مبلغ ۶۷/۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۰ به مبلغ ۲۲۱/۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۱ رسید و برخلاف سنت‌گذشته کلیه اعتبارات پیش‌بینی شده جهت ایجاد اشتغال مولد در کشور جذب گردید.

ه - تقویت صندوق به منظور حمایت از تعاوینها:

صندوق تعاون به عنوان مؤسسه اعتباری بخش تعاونی، طبق تبصره ۱۲ قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور با سرمایه ۵ میلیارد ریال از محل بازپرداخت اعتبارات اعطایی به تعاوینها تأسیس گردید و در سال بعد، از محل متمم بودجه سال ۱۳۶۹ سرمایه آن به ۸ میلیارد افزایش یافت.

میزان تسهیلات اعتباری پرداخت شده توسط صندوق تعاون به شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی که به منظور رفع مشکلات فوری و ارائه کمک‌های مالی کوتاه مدت به آنها صورت پذیرفته است، طی سال ۱۳۷۱ جمعاً مبلغ ۳۷۲۷ میلیون ریال بوده است.

از جمله اقدامات مهم وزارت تعاون طی سال ۱۳۷۱ تأمین مبلغ ۱۷ میلیارد ریال در پایان سال به منظور افزایش منابع صندوق تعاون بود که طبق ضوابط صندوق طی سال ۱۳۷۲ توزیع خواهد شد. در چهار ماهه اول سال جاری تاکنون مبلغ ۴/۴ میلیارد ریال جهت تأمین کمبود منابع مورد نیاز تعاوینها در اختیار آنان قرار گرفته است که نسبت به دوره مشابه رشد چشمگیری داشته است.

- بازارچه‌های مرزی جهت عرضه تولیدات و محصولات.
- ۱۷ - واگذاری بخشی از فعالیتهای دولتی که امکان انجام آن توسط بخش غیر دولتی میسر است.
- ۱۸ - تقویت بنیه مالی صندوق تعاون به منظور کمک به تحقق بند ۲ اصل ۴۳ قانون اساسی از طریق انجام فعالیتهای اعتباری و اعطای تسهیلات.
- ۱۹ - تأمین ابزار و وسایل کار از طریق:
- واگذاری کارخانجات وابسته به دولت به کارکنان و متخصصین واحدهای مذکور در قالب تشکلهای تعاونی.
  - واگذاری زمینهای مناسب و ارزان جهت فراهم نمودن زمینه اشتغال بیکاران در قالب تعاونیهای تولیدی کشاورزی، صنعتی و خدماتی.
  - ۲۰ - هدایت نقدینگی جامعه جهت سرمایه‌گذاری‌های مورد نظر طی برنامه در تشکلهای تعاونی و توسعه فعالیت تعاونیهای اعتباری و سرمایه‌گذاری.
- ۲۱ - عرضه مستقیم کالا و خدمات تعاونها و گسترش فروشگاههای زنجیره‌ای تعاونی به منظور خذف واسطه‌های غیر ضرور در خاتمه باستحضار نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی می‌رساند: اینجانب با انگیزه تحقق اهداف قانون اساسی در رابطه با بخش تعاونی و باعتقادی راسخ به تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی از طریق توسعه فعالیتهای اقتصادی در این بخش و با کسب تجربه عملی در اداره امور آن در طی یکسال و نیم گذشته آمادگی خود را برای قبول مسئولیت و اجرای برنامه‌های پیشنهادی اعلام می‌دارم و در صورت صلاحیت مجلس محترم با انتکال به الطاف و امدادهای الهی و پشتونه قوه مقتنه، حمایت‌های ریاست محترم جمهوری و مسئولان اجرائی کشور با تمام توان در اجرای اهداف مقدس بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران بویژه به اقرار آسیب‌پذیر و محروم کشور که نیازمند حمایتهای جدی و مؤثر مجلس محترم و دولت خدمتگزار جهت انجام و توسعه فعالیتهای اقتصادی خود می‌باشد، خواهش کوشید. و امیدوارم با مساعدت و همیاری که در تعیین جایگاه و تأمین اعتبارات موردنیاز بخش تعاونی در برنامه دوم توسعه خواهد شد و ایجاد انسجام و تمرکز در امر هدایت، نظارت، حمایت از بخش تعاونی در وزارت تعاون بعمل خواهد آمد اولویتی که به این بخش در واگذاری واحدهای تولیدی، خدماتی وابسته به دولت در راستای سیاستهای واگذاری کار مردم به مردم و کاستن از بار دولت و تعمیم عدالت اجتماعی با عنایت به مواد ۱۸ و ۲۶ قانون بخش تعاونی توسط دولت و مجلس محترم اعمال خواهد شد، اقدامات مؤثری در اجرای اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی صورت پذیرد.
- ۹ - تلاش در جهت ایجاد و تأمین شرایط و امکانات اشتغال و تقدیردادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر بکارند ولی وسایل کار ندارند.
- ۱۰ - پیشگیری از احتکار، انحصار (اعم از دولتی و یا غیردولتی) و کمک به مهار تورم.
- ۱۱ - اقدامات لازم جهت تحقق برنامه‌های فوق به شرح زیر است:
- ۱ - نشر فرهنگ تعاون از طریق رسانه‌های گروهی، کتب درسی و نشریات تخصصی به منظور ایجاد روحیه تعاون، فعالیتهای مولد، مسئولیت پذیری و مشارکت در کارگروهی و اولویت بخشیدن به منافع جمعی.
  - ۲ - تشکیل و توسعه تعاونیها به منظور کمک به تأمین نیازمندیهای اساسی از قبیل مسکن، خوراک، پوشاش، بهداشت و درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم با تأکید بر حمایت از اقشار کم درآمد و ایثارگران.
  - ۳ - اولویت در واگذاری تسهیلات و امکانات کشور (نظریه زمین، کارخانجات، معدن و مجوزها وغیره) به تشکلهای فرآگیر تعاونی.
  - ۴ - افزایش سهم اعتبارات و کمک‌های دولت و تسهیلات بانکی به بخش تعاونی و فراهم کردن امکان مشارکت سیستم بانکی و دستگاههای عمومی و صندوق تعاون با تعاونیها.
  - ۵ - تشویق تشکلهای موجود تعاونی به افزایش سرمایه‌گذاری در جهت گسترش و توسعه فعالیت.
  - ۶ - اصلاح ساختار شرکتهای تعاونی به منظور استفاده از ظرفیتهای موجود و افزایش کارآیی و راهاندازی و جذب سرمایه‌های جدید.
  - ۷ - استفاده از بهینه از نیروهای متخصص در مشاغل تخصصی جهت بهرهوری کامل از سرمایه‌گذاری‌های بخش تعاون.
  - ۸ - افزایش سهم سرمایه‌گذاری تعاونیها در زیر بخش‌های اقتصادی و فرهنگی.
  - ۹ - استفاده مناسب از تکنولوژی در بخش تعاونی به منظور بهبود کارآیی و افزایش بازدهی اقتصادی.
  - ۱۰ - حمایت ویژه از صنایع و کارگاههای کوچک اشتغالزا در بخش تعاونی.
  - ۱۱ - گسترش آموزش‌های تخصصی فنی و حرفة‌ای در بخش تعاونی.
  - ۱۲ - شناخت موانع و فراهم کردن تسهیلات لازم جهت توسعه صادرات کالاهای بخش تعاونی.
  - ۱۳ - بهبود کیفیت تولیدات تعاونیها و بسته‌بندی محصولات آنها در حد استانداردهای بین‌المللی.
  - ۱۴ - مشکل کردن تولید کنندگان کالاهای صادراتی در شرکتهای تعاونی تخصصی صادراتی جهت بازاریابی و عرضه کالا در سایر کشورها.
  - ۱۵ - شرکت فعال تعاونیها در نمایشگاههای بین‌المللی داخلی و خارجی.
  - ۱۶ - شرکت فعال تعاونیها در مناطق آزاد تجاری و صنعتی و